

Nr 63

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående organisationen av den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor, m. m.; given Stockholms slott den 13 mars 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

GUSTAF ADOLF

Bertil Löfberg

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att antalet ledamöter ökas i styrelsen för statens avtalsverk och att bland styrelsens ledamöter utses ett arbetsutskott, bestående av verkschefen och högst tre ledamöter.

Avtalsverkets nuvarande organisation föreslås ersatt av en mera projektinriktad organisation.

Vidare föreslås att statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor organiseras om. Nämnden föreslås, förutom nuvarande uppgifter att verka för samråd i lönefrågor, få tjänstgöra som förhandlingsdelegation om huvudmännen anser att samförhandlingar bör äga rum mellan de offentliga arbetsgivarna.

Propositionen innehåller slutligen förslag till medelsanvisning för budgetåret 1970/71 till avtalsverket.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 13
mars 1970.*

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden ANDERSSON, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GELJER, ODHNOFF, WICKMAN, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Statsrådet Löfberg anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *organisationen av den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor, m. m.*, och anför.

I statsverkspropositionen (bil. 9 s. 49) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till statens avtalsverk för budgetåret 1970/71 beräkna ett förslagsanslag av 7 327 000 kr. Jag anholder att nu få anmäla denna fråga.

1. Inledning

Förhandlingsutredningen,¹ som tillsattes med stöd av Kungl. Maj:ts be- myndigande den 7 april 1967, har den 29 januari 1970 avlämnat en promemoria om organisationen av den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor, m. m. (Stencil Fi 1970: 2).

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av statskontoret, riksrevisionsverket, statens avtalsverk, Svenska kommunförbundet och Svenska landstingsförbundet.

Avtalsverket har i vanlig ordning inlämnat anslagsframställning för bud- getåret 1970/71.

I det följande redovisas för sammanhangets skull på vissa punkter förslag som inte kräver beslut av riksdagen.

¹ Statssekreteraren Karl-Lennart Uggla, ordf., borgmästaren Georg Ericsson, avdelningschefen Åke Gustafsson, justitierådet Nils Mannerfelt och departementsrådet Jan-Christian Montelius.

2. Ledningen av förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor

Organisationen av den statliga förhandlingsverksamheten

Statens avtalsverk som inrättades den 1 juli 1965 är enligt instruktionen (SFS 1965: 642, ändrad 1968: 386) central förvaltningsmyndighet för förhandling om anställnings- eller arbetsvillkor för arbetstagare hos staten med undantag av riksdagen och dess verk samt för övriga arbetstagare vilkas anställnings- eller arbetsvillkor skall fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

Avtalsverket leds av en styrelse. Chef för verket är en generaldirektör. Som ledamöter i styrelsen ingår verkschefen och sju andra ledamöter som Kungl. Maj:t utser. Bland ledamöterna förordnar Kungl. Maj:t en ordförande och en vice ordförande. Kungl. Maj:t bestämmer hur många suppleanter det skall finnas för de ledamöter som utses särskilt.

I styrelsen ingår f. n., förutom verkschefen, de två statssekreterarna i finansdepartementet, cheferna för postverket, televerket, riksrevisionsverket och universitetskanslersämbetet samt chefen för försvarsstabens personalvårdsbyrå. Till ordförande i styrelsen är förordnad chefen för avtalsverket och till vice ordförande chefen för riksrevisionsverket. För envar av de båda statssekreterarna är förordnad en personlig suppleant.

Styrelsen avgör förhandlingsfrågor av principiell natur eller större ekonomisk betydelse, frågor om stridsåtgärder eller avbrytande av vissa förhandlingar, viktigare författningsfrågor och viktigare frågor om organisation, arbetsordning eller tjänsteföreskrifter. Vidare hör till styrelseärendena bl. a. anslagsfrågor, frågor om tillsättning av högre tjänstemän samt om disciplinstraff eller åtalsanmälan. Även andra än i instruktionen angivna frågor kan av verkschefen hänskjutas till styrelsens avgörande.

Avtalsverkets förhandlingar med personalens huvudorganisationer inom tjänstemannaområdet sker vanligen på följande sätt. I fråga om storleken av totallöner och pensioner och andra större principiella frågor tas förhandlingskontakterna mellan chefen för avtalsverket och ordförandena i huvudorganisationernas delegationer antingen genom enskilda samtal eller genom gemensamma överläggningar. Ibland anordnas särskilda sammanträden mellan parternas s. k. små delegationer, varvid avtalsverket företräds av verkschefen och berörda avdelningschefer eventuellt jämte särskilda experter. I vissa frågor delegeras förhandlingsarbetet till olika arbetsenheter inom avtalsverket.

Organisationen av vissa icke-statliga arbetsgivarorganisationer

För att ge en överblick över förhållandena på de privata och kommunala sektorerna av arbetsmarknaden lämnas i det följande en kortfattad redo-

görelse om den förhandlingsordning som tillämpas av Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska kommunförbundet och Svenska landstingsförbundet.

Svenska arbetsgivareföreningen. Ledamöterna i arbetsgivareföreningens styrelse utgörs, förutom av föreningens verkställande direktör, av företagschefer som tillika i mycket stor utsträckning är ordförande i olika arbetsgivarförbund. Vid styrelsens sammanträden bestäms bl. a. efter vilka linjer förhandlingsarbetet skall planeras. När förhandlingar är omedelbart förestående, övertar arbetsgivareföreningens förhandlingsdelegation planläggningen av förhandlingsarbetet. Delegationen, som väljs av styrelsen, har 30—55 ledamöter. Förhandlingarna brukar börja med en form av remissdebatt, där arbetsgivareföreningens stora förhandlingsdelegation möter motpartens delegation och går igenom den allmänna bakgrunden till förhandlingarna.

De direkta förhandlingskontakterna tas av arbetsgivareföreningens lilla delegation. I denna ingår styrelsens ordförande, föreningens verkställande direktör och chefen för förhandlingsavdelningen. I slutskedet av förhandlingarna förekommer det att endast en person, i allmänhet verkställande direktören, möter motparten.

Vid den stora delegationens sammanträden avger den lilla delegationen rapporter. Där principdiskuteras vidare olika lösningar. När det gäller uppläggningsplaneringen av förhandlingarna spelar den stora delegationen en relativt aktiv roll. Detta beror dels på att denna delegation har det ekonomiska ansvaret för förhandlingarna och dels på att i den delegationen ingår många personer, framför allt förbundsdirektörerna, som är yrkesförhandlare. Det anses ytterst angeläget att den lilla delegationen förankrar de förslag, som förs fram i förhandlingarna, i den stora delegationen innan vidare kontakt tas med motparten. Även om styrelsen har sammanträde under tid då förhandlingar pågår och rapport då kan lämnas till styrelsen om förhandlingsarbetet, är det framför allt den stora delegationen som bestämmer i de löpande förhandlingsfrågorna.

Svenska kommunförbundet. En löne- och förhandlingsdelegation, som har 18 ledamöter och lika många suppleanter, utses för tre år i sänder. Vid ackordsförhandlingar företräds delegationen av ett arbetsutskott med tre eller fyra ledamöter. I vissa fall, exempelvis när hela delegationen inte hinner samlas, kan delegationen företrädas av ett presidium som består av ordföranden och vice ordföranden. Presidiet har emellertid inte någon självständig beslutanderätt utan frågor som behandlats av detta anmäls i efterhand för delegationen. Delegationen ingår kollektivavtal för förbundet och rekommenderar kommunerna att anta dessa. Avtalen blir inte bindande för medlemskommunerna förrän vederbörande kommunala myndighet godkänt avtalet. Förhandlingsdelegationen fungerar självständigt och underställer inte förbundsstyrelsen sina beslut eller överenskommelser med personalorganisationerna.

Kommunförbundet har ett rådgivande organ som benämns representantskapet. Detta består av två representanter för Stockholms stad och i allmänhet två representanter för varje län. Representantskapet har till ändamål att bidra till kontakten mellan delegationen och medlemmarnas löneorgan. Genom representantskapet skall sålunda delegationen kunna få upplysningar om medlemmarnas uppfattning i aktuella löne- och förhandlingsfrågor och lämna informationer i sådana frågor till medlemmarna.

Svenska landstingsförbundet. Förbundets förhandlingsdelegation utses av förbundskongressen för en tid av fyra år. Delegationen består av sju ledamöter och lika många suppleanter. Av delegationen träffade avtal är bindande för landstingsförbundet. Delegationen utfärdar rekommendationer till landstingen om tillämpning av avtalen. Förbundsmedlem är skyldig att följa av förhandlingsdelegationen utfärdade rekommendationer på löne- och avtalsområdet, liksom i övriga frågor som delegationen handlägger. Avtalen blir inte bindande för landstingen förrän dessa godkänt desamma. Förhandlingsdelegationen fungerar helt självständigt och underställer inte förbundsstyrelsen sina beslut eller överenskommelser med personalorganisationerna.

Landstingsförbundets representantskap i lönefrågor är rådgivande organ i de ärenden som förhandlingsdelegationen har att handlägga. Varje landsting har en representant i representantskapet, som inkallas när förhandlingsdelegationen så finner påkallat med hänsyn till läget i viktiga förhandlingar eller eljest när kontakt med medlemmarna anses erforderlig i lönefrågor.

Utredningen

Utredningen framhåller att två synpunkter varit särskilt framträdande vid de kontakter som utredningen haft med företrädare för den statliga förvaltningen och för de statsanställdas huvudorganisationer. Den ena är att avtalsverkets styrelse särskilt i intensiva förhandlingsskeden måste kunna delta mera aktivt i förhandlingsarbetet och då finnas tillgänglig för snabb kontakt med förhandlingsledningen. Den andra är att förhandlingsledningen måste ha lätt att komma i förbindelse med regeringen. Dessa synpunkter får anses innebära att avtalsverket med sin nuvarande organisation inte tillräckligt fort kan ta ställning vid de snabba lägesförändringar som förhandlingarna ofta medför.

De flesta avtal av större vikt som träffas om statstjänstemännens löne- och anställningsförmåner måste underställas Kungl. Maj:t och riksdagens löne delegation för godkännande. Med den bl. a. av konstitutionella skäl betingade organisation, som gäller för löneförhandlingarna, följer att avtalsverket måste ha nära kontakt med regeringen under förhandlingarna. Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmer genom budgeteringen myndigheternas anslag. Eftersom dessa kan komma att avsevärt påverkas genom avtalsver-

kets förhandlingar, är det naturligt att Kungl. Maj:t och riksdagen måste följa förhandlingarnas uppläggning och utveckling. Det konsultativa statsrådet för finansdepartementets löne- och personalenheter har förordnats att på Kungl. Maj:ts vägnar rådpläga med riksdagens löne delegation. Statsrådet är i dessa frågor liksom i andra frågor inom sitt verksamhetsområde konstitutionellt ansvarig inför riksdagen. Han måste före rådplägningen få erforderliga informationer från avtalsverket. Han skall också sedermera kunna delge verket de synpunkter som regeringen och riksdagens löne delegation vill ge på förhandlingsfrågorna. Detta samband mellan avtalsverket och företrädare för regeringen i viktigare förhandlingsfrågor talar för att man har så korta kontaktvägar som möjligt mellan förhandlingsledningen och regeringen.

Efter att ha diskuterat möjligheten att efter mönster från andra delar av arbetsmarknaden skapa särskilda typer av förhandlingsdelegationer i avtalsverket finner utredningen att det kan ifrågasättas om inte de fördelar som kan anses förknippade med en förhandlingsdelegation kan nås redan genom mindre ändringar av den nuvarande organisationen av avtalsverket. Utredningen anser övervägande skäl tala för att verkets styrelse efter en viss utökning av antalet ledamöter fungerar som en sådan förhandlingsdelegation. Styrelsen bör därvid på ett mera aktivt sätt än f. n. delta i förhandlingsverksamheten. Utredningen föreslår att styrelsen utökas med tre ledamöter. Dessa bör utses efter samma normer som f. n., dvs. inte som företrädare för vissa verksamheter utan efter personliga kvalifikationer såsom förhandlingserfarenhet, omfattande kännedom om statsförvaltningen eller andra särskilda förutsättningar för uppgiften.

Utredningen anser att ett arbetsutskott bör utses inom styrelsen för att denna skall kunna fungera så smidigt som möjligt och med högsta möjliga beredskap. I utskottet bör ingå verkschefen och ytterligare högst tre styrelseledamöter eller suppleanter. Åtminstone en av ledamöterna bör vara företrädare för finansdepartementet. Inom de befogenhetsgränser som styrelsen anger skall utskottet handla på verkets vägnar. Enligt verkets instruktion skall styrelsen avgöra bl. a. förhandlingsfrågor av principiell natur eller större ekonomisk betydelse. Utredningen föreslår att det i instruktionen föreskrivs, att utskottet skall förbereda och följa viktigare avtalsförhandlingar samt avgöra frågor som styrelsen eller generaldirektören hänskjuter till utskottet. Utskottet bör vidare intimt följa det förberedelse- och planeringsarbete som bedrivs i olika frågor. Utredningen anser att det inte finns skäl för att utskottet självt skall förhandla med motparten. Genom att utskottet snabbt kan samlas och skall ha fortlöpande kontakt med avtalsverkets förhandlare, kan ledamöterna i utskottet få en tillfredsställande personlig och omedelbar uppfattning av förhandlingsläget. Utskottet bör dock, när det anses lämpligt, delta i de principdiskussioner mellan förhandlingsparterna som brukar inleda förhandlingarna.

Genom ett utskott med angivna uppgifter och sammansättning skapas enligt utredningen förutsättningar för en smidig kontaktväg mellan avtalsverket och regeringen som i dessa frågor närmast representeras av det konsultativa statsrådet för finansdepartementets löne- och personalenheter. Med den nära kontakt, som utskottet skall ha till olika frågors handläggning på skilda stadier, får utskottet möjlighet att snabbt kunna ta ställning i frågor som delegerats dit samt att omgående kunna förmedla ett tillräckligt brett underlag dels för styrelsens beslut dels för vederbörande statsråds kontakter med riksdagens löne delegation.

Remissyttrandena

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt eller lämnat utan erinran utredningens förslag angående ledningen av förhandlingsverksamheten.

Statskontoret anser dock att förslaget förutsätter att arbetsutskottet, enligt de allmänna riktlinjer som fastställs av avtalsverkets styrelse, generellt får självständigt träffa avtal med motparten, i förekommande fall dock under förutsättning av Kungl. Maj:ts eller Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande. Statskontoret förutsätter vidare att styrelsen liksom hittills skall avgöra frågor om stridsåtgärder eller avbrytande av vissa handlingar.

3. Avtalsverkets organisation

Nuvarande ordning

Avtalsverket är nu uppdelat i tre förhandlingsavdelningar, en avdelning för utredning och statistik, en rättsavdelning, en enhet för skälighetsfrågor, en enhet för presstjänst och information samt ett kansli. Varje förhandlingsavdelning förestås av en förhandlingsdirektör. Avdelningen för utredning och statistik förestås av en utredningsdirektör och rättsavdelningen av en chefsjurist.

Enligt den provisoriska arbetsordningen för avtalsverket gäller följande arbetsfördelning mellan förhandlingsavdelningarna och avdelningen för utredning och statistik.

Första avdelningen handlägger frågor om lönegradsplacering, avlöningsförstärkning och arvodesförmåner för andra tjänstemän än tjänstemän hos bolag samt speciella frågor om avlöningsförmåner och arbetstid för tjänstemän inom undervisningsområdet.

I andra avdelningens arbetsuppgifter ingår frågor om avlöningsförmåner och arbetstid för lönegradsplacerade tjänstemän, i den mån handläggningen inte ankommer på första avdelningen, samt frågor om pension.

Tredje avdelningen handlägger, i den mån det inte ankommer på annan avdelning, frågor om arbetstagare som inte är tjänstemän samt frågor om

tjänstemän hos bolag. Avdelningen bereder ärenden för försvarets avtalsdelegation.

Vad slutligen gäller avdelningen för utredning och statistik handlägger denna avdelning frågor om sådan lönestatistik som behövs för förhandlingar. Avdelningen gör utredningar av större räckvidd och sådana utredningar som inte är att hänföra till någon av de övriga arbetsenheterna.

Enligt arbetsordningen är avdelningarna indelade i arbetsgrupper på sätt generaldirektören bestämmer. Sådan uppdelning har skett av första och andra avdelningarna. Första avdelningen är sålunda uppdelad i fyra arbetsgrupper, nämligen för frågor om försvaret och vårdområdet, undervisningsväsendet, affärsverken samt civila statsförvaltningen i övrigt. Andra avdelningen är uppdelad i tre arbetsgrupper, nämligen för allmänna avlöningsavtal m. m., för pensionsfrågor och för övriga till avdelningen hörande frågor.

Nu gällande uppdelning fanns i stort angiven i det förslag som civildepartementets organisationsberedning (COB) den 15 december 1964 lade fram i sitt förslag till organisation av ett statligt förhandlingsorgan m. m. (Stencil C 1964: 1). Den nuvarande organisationen av nämnda fyra avdelningar skiljer sig endast oväsentligt från vad COB föreslog. Chefen för dåvarande civildepartementet fann beredningens förslag ändamålsenliga (prop. 1965: 77 s. 28). Han framhöll bl. a. att den föreslagna organisationen måste vara flexibel och att verksledningen måste ha befogenhet att av arbetstekniska skäl göra ändring i arbetsenheternas indelning i arbetsgrupper och att omfördela arbetsuppgifter mellan arbetsenheter och arbetsgrupper. Organisationen borde vidare ses över i samråd med statskontoret sedan arbetet i verket kommit igång. Personalorganisationen för verket borde tills vidare, i avvaktan på översynen, vara provisorisk utom för den personal som behövdes för ledningsfunktionerna. Bortsett från tjänsterna som chef för arbetsenhet borde tjänsterna inte bindas till någon bestämd arbetsenhet. Verksledningen borde ha befogenhet att göra de omdispositioner som behövdes för att verket effektivt skulle kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

De förhandlingar som förts efter förhandlingsrättsreformens genomförande för statstjänstemännen har lagts upp efter delvis andra riktlinjer än vad som tidigare gällt. F. n. pågår inom avtalsverket omfattande utredningar om avtalsstatistik. Vidare arbetar lönesystemutredningen med förslag till nytt lönesystem. Tillkomsten av en mer utvecklad lönestatistik och de ändringar i nuvarande lönesystem som lönesystemutredningens förslag kan utmynna i kan givetvis medföra förändringar i sättet att föra förhandlingar på den offentliga sektorn.

Med anledning av vad i prop. 1965: 77 anförts om översyn av avtalsverkets organisation har statskontoret i en promemoria den 13 juni 1967 redovisat resultatet av en översyn av organisation och arbetsuppgifter vid avtalsverkets avdelning för administrativa frågor, m. m. Som resultat av översy-

nen har år 1968 genomförts vissa organisatoriska förändringar av avdelningen och av arbetsgruppen för presstjänst och information.

Utredningen

Utredningen framhåller att de förändringar i sättet att föra förhandlingar, som inträffat sedan förhandlingsrättsreformen för de offentliga tjänstemännen trätt i kraft, gör det nödvändigt att man strävar efter en så flexibel organisation av avtalsverket som möjligt. Detta skulle göra det möjligt för avtalsverket att smidigt kunna anpassa organisationen till de ändringar i förhandlingssystemet som ett eventuellt införande av ett nytt lönesystem skulle kunna medföra. Även om den nuvarande organisationen i viss utsträckning är rörlig, torde man enligt utredningens mening kunna gå ändå längre i det avseendet. I stället för den nuvarande tämligen stationära uppdelningen i avdelningar och grupper bör man kunna bilda projektgrupper av mer eller mindre varaktig karaktär beroende på frågans omfattning eller varaktighet. Härigenom ges möjlighet att snabbt sätta samman särskilda arbetsgrupper för frågor som exempelvis uppkommit genom att förhandlingarna lagts upp på ett annat sätt än tidigare. Det är, enligt utredningen, å andra sidan klart att vissa arbetsuppgifter är av mer bestående karaktär och omfattning. Men även för grupper vars arbetsuppgifter sålunda kan betraktas som fortlöpande kan arbetsbelastningen bli olika från tid till annan beroende av bl. a. avtalsperiodernas längd. Under tid då arbetsförhållandena så medger bör därför personalen kunna frigöras från sådana grupper för andra arbetsuppgifter. Arbetsförhållandena för ett förhandlingsorgan av avtalsverkets storlek är enligt utredningens mening så speciella att en sådan rörlighet inom verket är nödvändig. Ett system med mer projektnriktad verksamhet och i samband härmed en organisation, som lätt medger personalförflyttningar mellan olika projekt, får anses vara av stor betydelse även från synpunkten att den ger tjänstemännen i verket en nödvändig överblick av de olika verksamhetsområdena. Det är sålunda angeläget, framhåller utredningen, att personalen får delta i så många aktiviteter och frågor som möjligt, så att den behärskar eller i vart fall har viss kunskap om flertalet av de olika ämnesområdena. För att sådana förändringar skall bli möjliga anser utredningen att det är nödvändigt att slopa den nuvarande indelningen i särskilda förhandlingsavdelningar och grupper.

Det arbetsutskott som utredningen föreslår bör enligt utredningens uppfattning få viktiga funktioner när det gäller planering och samordning av den projektnriktade verksamheten, i synnerhet i fråga om viktigare förhandlingar. Med en sådan organisation kommer det att bli avtalsverket självt, som med hänsyn till de olika krav som från tid till annan ställs på organisationen får bestämma, hur verkets arbete under verksefven skall organiseras. Härvid kan naturligen viktiga funktioner tilldelas nuvarande förhandlingsdirektörer, utredningsdirektör och chefsjurist, även om avdelningar

inte längre skall finnas. Tjänsten som utredningsdirektör bör dock ändras till tjänst som förhandlingsdirektör. Utredningen anser det nödvändigt att man utnyttjar möjligheten till delegering eftersom verkschefen inte på ett omedelbart sätt kan hinna leda arbetet i olika projekt. Det torde inte heller vara möjligt för honom att ensam hinna med detaljarbetet med den samordning och planering som en organisation av detta slag ställer stora krav på. Utredningen föreslår därför att en tjänsteman bör ha som speciell uppgift att biträda generaldirektören med dessa planerings- och samordningsfrågor. Enligt utredningens mening bör en tjänst som förhandlingsdirektör avdelas för dessa uppgifter.

Vad gäller tjänstemännen inom rättsavdelningen, enheten för skälighetsfrågor, enheten för presstjänst och information samt kansliet har utredningen utgått från att dessa liksom f. n. skall svara för vissa fasta arbetsuppgifter inom resp. ämnesområde men dessutom ingå i de projektgrupper där verksledningen finner deras närvaro påkallad.

Utredningens förslag syftar i princip inte till någon förändring av det nuvarande antalet tjänster inom avtalsverket. Utredningen anser att antalet tjänstemän är väl avvägt med hänsyn till arbetsuppgifterna. Med hänsyn till de särskilda uppgifterna för planering och samordning ifrågasätter dock utredningen om inte organisationen bör förstärkas med en tjänst. Vidare föreslår utredningen att det inrättas en särskild tjänst för en tjänsteman med speciell utbildning i arbetsstudie- och ackordsfrågor. Utredningen framhåller härutöver särskilt att det inom den projektinriktade verksamheten skall åligga i första hand verkschefen att se över tjänsteorganisationen med hänsyn till de krav som ställs på denna från tid till annan. Vid ledighet på tjänst får i varje särskilt fall styrelsen eller verkschefen ta ställning till om behov av återbesättande av tjänsten föreligger eller om någon ändring av organisationen bör göras.

Kungl. Maj:t har tills vidare, i avvaktan på att verkets personalorganisation ses över, inskränkt verkets möjligheter att inrätta extra ordinarie tjänster. Utredningen anser att det efter utredningens översyn ej längre finns skäl att personalorganisationen i verket är provisorisk, varför nuvarande inskränkningar i fråga om inrättande av extra ordinarie tjänst bör upphävas.

Remissyttrandena

Avtalsverket ansluter sig till huvudlinjerna i utredningens förslag. Verket framhåller härvid att gällande organisation redan i nuläget har anpassats mot en större integration genom att arbetsgrupper tillskapats för särskilda uppgifter. Möjligheterna att anpassa organisationen till utvecklingens krav ökar emellertid påtagligt om bestämmelserna om indelning i avdelningar och enheter tas bort ur instruktionen. Detta medför att det blir verkets sak att i arbetsordning eller på annat sätt fastställa den vid varje tidpunkt mest

lämpliga organisationen. Härvid utgår verket från att de olika projektgrupperna, som till sin personella sammansättning bör utformas alltefter projektens egenart, ansvarsmässigt kan behöva föras samman under huvudmän. Dessa huvudmän bör även ha ett omedelbart personaladministrativt ansvar för de projektgrupper som är underställda dem. En sådan organisation, som nära knyter an till den ansvarsfördelning som numera gäller för arbetet i statsdepartementen, bör underlätta en delegering av uppgifter från verkschefen och begränsa antalet kontaktlinjer mellan verksledningen och projektgrupperna. En sådan projektinriktad organisation utesluter på intet sätt att viss personal helt eller delvis avdelas för vissa löpande funktioner såsom rådgivning gentemot myndigheterna i fråga om tolkning och tillämpning av gällande avtal.

Vad angår den av utredningen föreslagna tjänstemannen för planerings- och samordningsfrågor framhåller avtalsverket att det torde få ankomma på verket att avgöra hur ifrågavarande samordningsfunktion närmare skall organiseras.

Även *statskontoret* tillstyrker utredningens förslag. Ämbetsverket erinrar därvid om att erfarenheterna av fullständig projektorganisation är begränsade och föreslår därför att den nya organisationen i första hand bör omfatta en försöksperiod på två till tre år. Principen om projektorganisation bör dock fastställas redan nu. Under försöksperioden bör i möjligaste mån löpande "produktionsuppgifter" som t. ex. statistik skyddas från störningar när ansvarsfördelning och arbetsledning förändras.

Statskontoret framhåller vidare betydelsen av att planerings- och samordningsfrågorna bedrivs i nära samverkan med projektledarna så att förekommande samordningsbehov kan tillgodoses på ett tidigt stadium i projektplaneringen. Vidare framhåller statskontoret att detaljutformning och utvärdering av projektorganisationen bör ske under personalens aktiva medverkan. Sålunda bör man överväga att inrätta referensgrupper där olika verksamhetsfunktioner och personalkategorier är representerade.

Riksrevisionsverket framhåller att en projektorganisation ställer mycket stora krav på att man har utvecklade system för planering och uppföljning så att organisationen kan styras. Ämbetsverket tillstyrker de förändringar i organisationen av avtalsverket som utredningen föreslagit, dock under förutsättning att ett utvecklat system för planering, budgetering och uppföljning tas fram och införs, att ansvars- och befogenhetsfördelningen klarläggs, att de personaladministrativa frågorna ges riktlinjer, att en detaljerad plan för omläggningen utarbetas och att kontaktmannaorganisationens uppbyggnad och funktion klarläggs.

Riksrevisionsverket framhåller vidare att en så omfattande omorganisation som det här är fråga om bör genomföras under en längre tidsperiod, förslagsvis en verksamhetscykel. Under denna tid bör verksamheten noga studeras i syfte att ge erfarenheter av hur den nya organisationen fungerar

före, under och efter nästa förhandlingsomgång. På grundval härav bör en utvärdering ske, förslagsvis med anlitanade av utomstående expertis. En sådan utvärdering bör då kunna ge uppslag till förbättringar i organisationen.

4. Statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor och den s. k. läkarförhandlingsdelegationen

Nuvarande ordning

Statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor inrättades år 1950 (prop. 1950: 1 bil. 2). Nämnden, i vilken ingår representanter för stat och kommun, har till uppgift att verka för samråd i lönefrågor av gemensamt intresse för huvudmännen. Bakgrunden till inrättandet av nämnden var att behov av bättre samråd vid statens och kommunernas behandling av lönefrågor ansetts klart framgå vid en jämförelse mellan lönevillkoren för personal i statens och de olika kommunernas tjänst. Ett annat skäl för samordning var förhållandet mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft. Genom att samma löneplaner kom till användning inom i stort sett hela den statliga och kommunala förvaltningen låg det nära till hands att anta att de åtgärder som enstaka huvudmän vidtog på löneområdet — beträffande tjänsters lönegradsplacering och de sociala förmånerna m. m. — kunde ge upphov till yrkande från personalhåll på motsvarande åtgärder från andra huvudmans sida. Med hänsyn till det anförda ansågs det önskvärt att det inrättades ett särskilt organ sammansatt av representanter för staten och kommunerna med uppgift att verka för samråd på ett förberedande stadium i lönefrågor av gemensamt intresse. Avsikten var alltså att frågor som befann sig på ett förberedande stadium och till vilka vederbörande huvudman inte tagit ställning, på begäran av huvudmannen skulle bli belysta från de övriga huvudmännens sida och föremål för diskussion mellan de olika representanterna för den offentliga sektorn. De sakförhållanden och omdömen som kom fram vid behandlingen inom nämnden skulle på lämpligt sätt göras kända för resp. huvudman. Så länge som man inte vunnit en närmare erfarenhet av nämnden borde den inte få ställning av ett formligt remissorgan eller utgöra ett arbetsgivarorgan när lönefrågor avhandlades med personalorganisationerna. Då emellertid särskilda skäl förelåg och representanterna i nämnden var eniga om det, borde nämnden ha rätt att göra framställningar hos resp. huvudman inom verksamhetsområdet, som nämnden fann påkallat, t. ex. ändringar i gällande lönebestämmelser, om detta var absolut nödvändigt för att få en samordning av den statliga och kommunala lönesättningen.

Statsutskottet anförde i utlåtande SU 1950: 13 bl. a. att avgränsningen av nämndens verksamhetsområde i avvaktan på närmare erfarenheter syntes

böra ske enligt de angivna riktlinjerna. Om det i framtiden skulle anses vara påkallat med någon mer väsentlig ändring i nämndens verksamhet, borde tillfälle beredas riksdagen att underkasta frågan förnyad prövning.

Den s. k. läkarförhandlingsdelegationen inrättades år 1960 efter överläggningar mellan staten och berörda kommunala sjukvårdshuvudmän för att sköta förhandlingar med Sveriges läkarförbund rörande anställningsvillkor för vissa sjukhusläkare m. fl. hos staten samt hos städerna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 21 januari 1966 föreskrevs bl. a. att vissa uppgifter som ålåg avtalsverket jämlikt kungörelsen 1965:465 om vissa statliga kollektivavtal m. m. i stället skulle fullgöras av delegationen, när det var fråga om anställnings- och arbetsvillkor för vissa sjukhusläkare m. fl.

Kungl. Maj:t har i beslut den 31 januari 1969 godkänt en preliminär överenskommelse mellan de i delegationen representerade sjukvårdshuvudmännen m. fl. och företrädare för Svenska landstingsförbundet om ett samarbete i förändrade organisatoriska former. I överenskommelsen angavs att läkarförhandlingarna i samband med 1969 års avtalsrörelse skulle sammankopplas med de förhandlingar som landstingsförbundet och kommunförbundet skulle föra med Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) och att de kommunala läkaravtalen avsågs att i slutligt skick komma att ingå i de huvudöverenskommelser, som kommunförbunden kom att träffa med SACO för den kommande avtalsperioden. Det förutsattes att ett särskilt avtal skulle upprättas för statens läkare. I överenskommelsen angavs vidare att det för läkarförhandlingarna skulle fungera en särskild delegation som skulle representera landstingsförbundet, kommunförbundet och statsverket. Representationen skulle utgöras av landstingsförbundets förhandlingsdelegation, en av kommunförbundet utsedd delegation bestående av en representant för var och en av städerna Stockholm, Göteborg och Malmö samt en representant för statsverket. I samband med godkännandet av överenskommelsen upphävde Kungl. Maj:t de tidigare besluten som avsåg den tidigare läkarförhandlingsdelegationen. Samtidigt förordnade Kungl. Maj:t att det från och med den 1 februari 1969 skall finnas en särskild delegation, statens läkarförhandlingsdelegation, i vilken statens representant i den förut nämnda gemensamma särskilda förhandlingsdelegationen skall ingå.

Utredningen

Samarbetsnämndens verksamhet har i stort bedrivits efter de riktlinjer som angetts vid dess tillkomst. Arbetet inom nämnden har till huvudsaklig del skett i ett arbetsutskott. Utredningen framhåller att förutsättningarna för nämndens och arbetsutskottets arbete emellertid har ändrats i avsevärd utsträckning under den tid verksamheten pågått. Samarbetet mellan staten och kommunerna har sålunda utvecklats starkt. Det har framstått som an-

geläget med ett intimt samarbete mellan de offentliga arbetsgivarna. Detta beror inte bara på att lönesättningsproblemen inom de olika områdena är likartade utan även på det faktiska förhållandet att avtalsverket med stöd av den s. k. ställföreträdarlagen förhandlar för en stor del av de kommunalt anställda. I 1969 års lönerörelse skedde också en faktisk samordning av de offentliga arbetsgivarnas löneförhandlingar på tjänstemannaområdet. I det praktiska arbetet har det därför framstått som nödvändigt, att nämnden inte bara som förut fungerar i frågor av rent rådgivande eller konsulterande karaktär utan att nämnden får ett vidare arbetsfält. Utredningen föreslår därför att nämnden, förutom nuvarande uppgifter att verka för samråd i lönefrågor, skall kunna tjänstgöra som förhandlingsdelegation, om huvudmännen anser att samförhandlingar mellan de offentliga arbetsgivarna i någon form skall äga rum. Avsikten är självfallet inte att det föreslagna organet skall genom sina beslut kunna binda resp. huvudman. Detta bör inte kunna ske annat än om representanterna i förhandlingsorganet har fått fullmakt till detta eller vederbörande huvudman godkänner i efterhand. Utredningen föreslår att nämnden skall organiseras om. Den bör bestå av, för statens del, det förut nämnda arbetsutskottet i avtalsverkets styrelse och, för Svenska kommunförbundets och Svenska landstingsförbundets del, av ordförande och vice ordförande i varje förbunds förhandlingsdelegation samt förbundens förhandlingsdirektörer. Eftersom kommunförbundet har två vice ordförande i sin förhandlingsdelegation, bör landstingsförbundet representeras i samarbetsorganet av ytterligare en ledamot av förbundets förhandlingsdelegation, så att det blir fyra representanter för varje förbund. Inom nämnden bör vidare finnas en arbetsgrupp eller ett arbetsutskott som sköter det löpande arbetet. Ett sådant organ kan bestå av t. ex. avtalsverkets generaldirektör, ytterligare en företrädare för verket och en företrädare för finansdepartementet samt förhandlingsdirektören för vart och ett av de två kommunförbunden.

Med hänsyn till att utredningen föreslår att nämnden ombildas till ett organ, som är berett att vid varje tidpunkt åta sig uppdrag att ombesörja samförhandlingar av olika slag, ifrågasätter utredningen om den s. k. läkarförhandlingsdelegationen behöver bibehållas. Utredningen anser att dess uppgifter lämpligen bör kunna föras över till nämnden, som enligt förslaget får en sammansättning väl ägnad att bedriva samarbete även i läkarlönefrågor.

För att ytterligare utveckla sambandet mellan stat och kommun i förhandlingsfrågor ifrågasätter slutligen utredningen om inte de statliga och kommunala huvudmännen bör överväga det lämpliga i att företrädare för kommunförbunden bereds tillfälle att närvara vid avtalsverkets styrelsesammanträden till den del dessa behandlar förhandlingsfrågor av gemensamt intresse och att staten på motsvarande sätt kan representeras vid sammanträden i kommunförbundens resp. förhandlingsdelegationer.

Remissyttrandena

Utredningens förslag i fråga om statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor och den s. k. läkarförhandlingsdelegationen lämnas utan erinran av *avtalsverket*, *statskontoret* och *riksrevisionsverket*. De två förstnämnda remissorganen understryker särskilt värdet av samarbete med kommunförbunden. Avtalsverket finner det angeläget att man tar till vara möjligheterna till samordning av utredningar i löne- och anställningsfrågor av gemensamt intresse för stat och kommun.

Svenska kommunförbundet och *Svenska landstingsförbundet* delar utredningens uppfattning om fördelarna med ett vidgat samarbete i de frågor där huvudmännen har gemensamma intressen. Förbunden understryker vad som i promemorian sägs om att nämnden genom sina beslut inte skall kunna binda resp. huvudman. Beslutanderätten skall alltjämt tillkomma huvudmännen såväl i sakfrågor som när det gäller att avgöra i vilka fall samförhandlingar skall äga rum. Förbunden delar utredningens uppfattning om att detta förhållande inte bör hindra ett vidgat samarbete. Genom frivilliga åtaganden från huvudmännens sida bör nödvändig samverkan kunna ske i de former utredningen föreslagit.

5. Avtalsverkets anslagsframställning för budgetåret 1970/71**Statens avtalsverk**

1968/69 Utgift ¹	25 237 443
1969/70 Anslag	7 327 000
1970/71 Förslag	8 321 000

¹ Anslagen Statens avtalsverk: Avlöningar och Statens avtalsverk: Omkostnader

² Utbetalt retroaktivt tillägg som bokförs på budgetåret 1969/70 men hänför sig till budgetåret 1968/69 uppgår till 41 677 kr.

	1969/70	Beräknad ändring 1970/71	
		Avtalsverket	Föredraganden
<i>Personal</i>			
Handläggande personal	67	—	+ 2
Övrig personal	30	—	—
	97	—	+ 2
<i>Anslag</i>			
Avlöningar	5 348 000	+ 314 000	+ 494 000
Sjukvård	15 000	—	—
Reseersättningar	35 000	+ 54 000	+ 55 000
Lokalkostnader	202 000	+ 114 000	+ 118 000
Expenser	568 000	+ 179 000	+ 202 000
Lönekostnadspålägg	1 159 000	+ 84 000	+ 125 000
	7 327 000	+ 745 000	+ 994 000

Statens avtalsverk

1. Löne- och prisomräkning m. m. 423 000 kr.
2. Ökad reseverksamhet för nomenklaturarbete och nomenklaturkurser (+ 54 000 kr.).
3. Ökade lokalkostnader (+ 103 000 kr.).
4. Utökad publikationsverksamhet (+ 165 000 kr.).

6. Föredraganden

Ledningen av den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor. Förhandlingsutredningen framlägger vissa förslag till förstärkning av ledningsfunktionerna för det statliga förhandlingsorganet och föreslår i huvudsak följande.

Styrelsen bör utökas med förslagsvis tre ledamöter. Härigenom kommer förvaltningsintressena i styrelsen att breddas. För att styrelsen skall kunna fungera så smidigt som möjligt bör vidare ett arbetsutskott utses bland styrelsens ledamöter. Detta utskott bör bestå av verkschefen och ytterligare högst tre ledamöter. Åtminstone en av dessa bör vara företrädare för finansdepartementet. Utskottet bör följa det förberedelse- och planeringsarbete som bedrivs i olika frågor. Utskottet skall vidare snabbt kunna samlas och ha fortlöpande kontakt med avtalsverkets förhandlare. Härigenom kan ledamöterna få en tillfredsställande personlig och omedelbar uppfattning om förhandlingsläget. Genom ett sådant utskott skapas enligt utredningen förutsättningar för en smidig kontaktväg mellan avtalsverket och regeringen. Med den nära kontakt, som utskottet skall ha till olika frågor handläggning på skilda stadier, får utskottet underlag för att snabbt kunna ta ställning i frågor som delegerats dit och att omgående kunna förmedla ett tillräckligt brett underlag dels för styrelsens beslut dels för vederbörande statsråds kontakter med riksdagens löne delegation.

Vad utredningen föreslagit i denna del har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av remissinstanserna. Statskontoret förutsätter därvid att arbetsutskottet, i enlighet med de allmänna riktlinjer som fastställts av avtalsverkets styrelse, generellt äger självständigt träffa avtal med motparten, i förekommande fall dock under förutsättning av Kungl. Maj:ts eller Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande.

Jag ansluter mig till utredningens förslag. Tillkomsten av ett arbetsutskott kommer att medföra en ökad smidighet i förhandlingsarbetet. Av stor betydelse är härvid att den nödvändiga kontakten mellan förhandlingsledningen och Kungl. Maj:t och riksdagen underlättas. Den av statskontoret väckta frågan om arbetsutskottets rätt att självständigt träffa avtal bör vara beroende av de fullmakter som styrelsen lämnar.

Statens avtalsverks organisation. Vad härefter angår avtalsverkets organisation anser utredningen att de förändringar som sedan verkets tillkomst inträffat i sättet att föra förhandlingar gör det nödvändigt att avtalsverket ges en mera flexibel organisation. Verket får därigenom möjlighet att smidigt anpassa organisationen till de ändringar i förhandlingssystemet som t. ex. ett eventuellt införande av ett nytt lönesystem kan medföra. Utredningen föreslår därför att nuvarande indelning i avdelningar, enheter och arbetsgrupper slopas och att det i stället i verket bildas projektgrupper av mer eller mindre varaktig karaktär beroende på frågans omfattning eller varaktighet. Med en sådan organisation får avtalsverket självt bestämma hur verkets arbete under verkschefen skall organiseras med hänsyn till de olika krav som från tid till annan ställs på organisationen.

Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget om en projektorganisation. Härvid har dock vissa kompletterande synpunkter framförts. Avtalsverket framhåller att de olika projektgrupperna ansvarsmässigt kan behöva sammanföras under huvudmän. Statskontoret utgår från att principen om projektorganisation fastställs redan nu, men föreslår att den nya organisationen i första hand bör omfatta en försöksperiod på två till tre år. Riksrevisionsverket tillstyrker de föreslagna organisationsförändringarna under vissa närmare angivna förutsättningar och föreslår att organisationen skall genomföras under en längre tid, förslagsvis en verksamhetscykel.

De av utredningen anförda skälen för en flexibel organisation finner jag vara övertygande. Jag tillstyrker därför förslaget att nuvarande indelning av verket upphör och ersätts av en mera projektinriktad organisation. En sådan organisation hindrar givetvis inte att fasta arbetsenheter inrättas för vissa funktioner som inte till sin natur är projektinriktade, t. ex. handläggning av rättsfrågor och administrativa frågor. Indelningen i projektgrupper och andra arbetsenheter bör bestämmas av avtalsverket. Verket bör därvid överväga de synpunkter som riksrevisionsverket fört fram i sitt yttrande. Jag delar statskontorets synpunkt att detaljutformningen av organisationen bör ske under personalens aktiva medverkan. Frågan om olika projektgrupper bör sammanföras under särskild huvudman ankommer det på avtalsverket att ta ställning till. Som riksrevisionsverket framhållit bör verksamheten noga studeras för att man skall få erfarenheter av hur den nya organisationen fungerar före, under och efter nästa förhandlingsomgång. Det förtjänar härvid att erinras om den aktiva roll som arbetsutskottet enligt utredningens förslag bör spela vid planeringen och uppföljningen av olika verksamheter inom avtalsverket. Vidare tillstyrker jag förslaget att en tjänst som förhandlingsdirektör i Cr 3 inrättas i utbyte mot tjänsten som utredningsdirektör.

Utredningens förslag att en tjänsteman skall ha som speciell uppgift att biträda generaldirektören med planerings- och samordningsuppgifter har tillstyrkts av remissinstanserna. Jag biträder detta förslag och föreslår med

hänsyn till de nya arbetsuppgifterna att en ny tjänst inrättas. Som statskontoret framhåller är det av stor betydelse att denne tjänsteman bedriver sitt arbete i nära samverkan med projektledarna, så att förekommande samordningsbehov kan tillgodoses på ett tidigt stadium i projektplaneringen.

I likhet med utredningen anser jag att det behövs en särskild tjänst för en tjänsteman med speciell utbildning i arbetsstudie- och ackordsfrågor. Jag föreslår att en sådan tjänst inrättas. Frågan om löneställningen för de nu föreslagna nya tjänsterna, som bör vara ordinarie med förordnande tills vidare, torde senare få underställas riksdagens lönelegation. I övrigt är jag av samma uppfattning som utredningen att antalet tjänstemän inom verket är väl avvägt. Enligt utredningen finns det inte längre skäl för att avtalsverkets befogenhet att inrätta extra ordinarie tjänster skall vara mera begränsad än vad som gäller för övriga verk. Jag ansluter mig till denna uppfattning.

Jag delar slutligen utredningens synpunkt att det bör åligga verkschefen att se över tjänsteorganisationen med hänsyn till de krav som ställs på denna från tid till annan. Det är av vikt att styrelsen eller verkschefen vid ledighet på tjänst i varje särskilt fall tar ställning till om tjänsten behöver återbesättas eller om någon ändring av organisationen bör göras.

Statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor och den s. k. läkarförhandlingsdelegationen. Förhandlingsutredningen framhåller att förutsättningarna för samarbetsnämndens arbete ändrats i avsevärd utsträckning sedan den inrättats år 1950. Utredningen anser det nödvändigt att nämnden inte bara som förut fungerar i frågor av rent rådgivande och konsulterande karaktär utan att nämnden får ett vidare arbetsfält. Nämnden bör, förutom nuvarande uppgifter att verka för samråd i lönefrågor, kunna tjänstgöra som förhandlingsdelegation, om huvudmännen anser att samförhandlingar mellan de offentliga arbetsgivarna bör äga rum i någon form. Utredningen föreslår därför att nämnden ombildas till ett organ, som är berett att vid varje tidpunkt åta sig samförhandlingar av olika slag. Jag anser i likhet med utredningen att ett sådant utvidgat samarbete som utredningen föreslagit är ändamålsenligt. Enligt förslaget bör varje huvudman företrädas i nämnden av fyra ledamöter. Staten bör därvid representeras av det av utredningen föreslagna arbetsutskottet. Utredningens förslag har godtagits av remissinstanserna.

När riktlinjerna för nuvarande samarbetsnämnd godtogs av riksdagen (prop. 1950: 1, SU 13, rskr 26) beslöt riksdagen att tillfälle borde beredas riksdagen att underkasta frågan om nämndens verksamhet förnyad prövning, om det i framtiden skulle anses påkallat med någon mer väsentlig ändring häri. Kungl. Maj:t bör därför inhämta riksdagens bemyndigande att ändra samarbetsnämndens uppgifter i huvudsaklig överensstämmelse med vad förhandlingsutredningen föreslagit. I övrigt bör det ankomma på huvud-

männen att anpassa organisationen av nämnden och dess arbetsutskott till olika krav som från tid till annan ställs på den. Härvid bör huvudmännen överväga vad utredningen ifrågasatt om lämpligheten av att företrädare för kommunförbunden och avtalsverket bereds tillfälle att närvara vid varandras sammanträden när dessa rör förhandlingsfrågor av gemensamt intresse.

Utredningen ifrågasätter om den s. k. läkarförhandlingsdelegationen behöver bibehållas om utredningens organisationsförslag godtas. Enligt utredningens mening bör dess uppgifter som gemensamt förhandlingsorgan lämpligen kunna föras över till samarbetsnämnden. Även detta förslag har tillstyrkts av remissinstanserna. Jag delar dessa synpunkter. Med den organisation och de uppgifter som utredningen föreslår för samarbetsnämnden behövs inte längre en särskild läkarförhandlingsdelegation. Jag finner det naturligt att delegationens uppgifter förs över till samarbetsnämnden. De kollektivavtal för offentligt anställda läkare som tillkommit efter förhandlingar mellan läkarförhandlingsdelegationen och Sveriges Läkarförbund har, såvitt gäller de statligt löner reglerade läkarna, på arbetsgivarsidan slutits av en särskild delegation, statens läkarförhandlingsdelegation. Eftersom statens läkarförhandlingsdelegation bl. a. har till uppgift att meddela föreskrifter och anvisningar om tillämpningen av de statliga läkaravtalen samt att i rättstvister rörande dessa avtal företräda staten bör denna delegation dock bibehållas i frågor som rör gällande avtal till utgången av år 1970, då de nu gällande läkaravtalen löper ut.

Anslagsfrågor. Medelsbehovet till förvaltningskostnader för *statens avtalsverk* för budgetåret 1970/71 beräknar jag i enlighet med vad jag anfört tidigare till 8 321 000 kr. Därvid har jag beräknat medel för de nya tjänster som jag förordat i det föregående.

7. Hemställen

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

- a) godkänna den ändrade organisation av statens avtalsverk som jag föreslagit i det föregående,
- b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad jag förordat i det föregående vid statens avtalsverk inrätta tre tjänster, varav en som förhandlingsdirektör i Cr 3,
- c) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra uppgifterna för statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor i huvudsaklig överensstämmelse med vad jag anfört i det föregående,

Kungl. Maj:ts proposition nr 63 år 1970

d) till *Statens avtalsverk* för budgetåret 1970/71 under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 8 321 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Innehållsförteckning

	Sid.
1. Inledning	2
2. Ledningen av förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor	3
3. Avtalsverkets organisation	7
4. Statens och kommunernas samarbetsnämnd i lönefrågor och den s. k. läkarförhandlingsdelegationen	12
5. Avtalsverkets anslagsframställning för budgetåret 1970/71	15
6. Föredraganden	16
7. Hemställan	19